

**Відокремлений підрозділ
Національного університету біоресурсів і природокористування
України
«Бережанський агротехнічний інститут»**

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою ВП НУБіП України
«Бережанський агротехнічний інститут»
«14» травня 2020 р. протокол № 7

ПОЛОЖЕННЯ

**ПРО ПОРЯДОК ПЕРЕВІРКИ НАУКОВИХ, НАВЧАЛЬНО-
МЕТОДИЧНИХ, МАГІСТЕРСЬКИХ, БАКАЛАВРСЬКИХ
ТА ІНШИХ РОБІТ НА НАЯВНІСТЬ ПЛАГІАТУ**

Бережани – 2020

1. Загальні положення

1.1. Положення про запобігання та виявлення плагіату у ВП НУБіП України «Бережанський агротехнічний інститут» (далі – Положення), розроблене відповідно до ст. 32 ЗУ «Про вищу освіту» від 01.07.2014 р. № 1556VII, і зазначає, що заклади вищої освіти зобов'язані вживати заходів, у тому числі шляхом запровадження відповідних новітніх технологій щодо запобігання та виявлення академічного плагіату в наукових роботах педагогічних, науково-педагогічних, наукових працівників, докторантів, аспірантів і студентів та притягнення їх до дисциплінарної відповідальності, а також відповідно до Цивільного кодексу України, ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 р. № 3792 - XII, інших нормативних документів та Положення НУБіП України «Про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, дисертаційних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату».

1.2. Це Положення розроблене з метою запобігання, поширення та виявлення плагіату в наукових, навчально- і науково-методичних роботах науково-педагогічних працівників, здобувачів вищої освіти всіх освітніх ступенів (ОС) та форм навчання; підвищення рівня культури щодо етичного використання результатів досліджень; розвитку навичок коректної роботи з джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; активізації самостійної та індивідуальної творчої роботи при створенні авторського твору та відповідальності за порушення загальноприйнятих правил цитування.

2. Визначення термінів

2.1. Автор – фізична особа, результатом творчої праці якої є представлений твір (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

2.2. Здобувач вищої освіти (студенти) – особа, яка навчається у вищому навчальному закладі на певному рівні вищої освіти з метою здобуття відповідного ступеня і кваліфікації (ст. 1 ЗУ “Про вищу освіту” від 01.07.2014 № 1556-VII).

2.3. Твір (письмова робота) – інформація як результат наукової або навчально-методичної діяльності конкретної особи (або в співавторстві), представлена на паперових носіях або в електронному вигляді в мережі Інтернет і (або) оприлюднена на офіційному web-сайті Інституту (для науково-педагогічних працівників – монографія, підручник, навчальний посібник, навчально-методичні рекомендації, стаття, тези, автореферат і рукопис

дисертації тощо; для студентів – дипломна робота (проект), курсова робота (проект) тощо).

2.4. Оприлюднення твору – здійснена за згодою автора або іншого суб'єкта авторського права і (або) суміжних прав дія, що вперше робить твір доступним для публіки шляхом опублікування, публічного виконання, публічного показу, публічної демонстрації, публічного сповіщення тощо.

2.5. Плагіат – оприлюднення (опублікування), повністю або частково, чужого твору під іменем особи, яка не є автором цього твору (ст. 50 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

Плагіат академічний – навмисне відтворення здобувачем вищої освіти у письмовій або електронній формі чужого твору, опублікованого на паперовому або офіційно оприлюдненого на електронному носії, повністю або частково, під своїм іменем без посилання на автора (ст. 69 ЗУ “Про вищу освіту” від 01.07.2014 № 1556-VII). Різновиди плагіату:

- видання виконаної роботи іншого автора за свою без внесення в неї жодних змін та належного оформлення цитування;
- копіювання значної частини чужої роботи в свою без внесення в запозичене жодних змін та належного оформлення цитування;
- представлення суміші власних та запозичених аргументів без належного цитування;
- внесення незначних правок у скопійований матеріал (переформулювання речень, зміна порядку слів в них тощо) та без належного оформлення цитування;
- компіляція – створення значного масиву тексту шляхом копіювання із різних джерел без внесення в нього правок, посилань на авторів та «маскуванням» шляхом написання перехідних речень між скопійованими частинами тексту.

2.6. Цитата – порівняно короткий уривок з наукового, методичного або будь-якого іншого опублікованого твору, який використовується, з обов'язковим посиланням на його автора і джерела цитування, іншою особою у своєму творі з метою зробити зрозумілішими свої твердження, зафіксувати аналогічні рішення для подальшої модернізації, продемонструвати попередні результати досліджень інших авторів або для посилання на погляди іншого автора в автентичному формулюванні (ст. 1 ЗУ «Про авторське право і суміжні права» від 23.12.1993 № 3792 - XII).

3. Заходи щодо запобігання та виявлення плагіату

3.1. Науково-педагогічні працівники (НПП) Інституту, співробітники, що здійснюють навчально-методичну та наукову діяльність, здобувачі вищої освіти

всіх освітніх ступенів та форм навчання несуть відповідальність за коректну роботи із джерелами інформації; дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; порушення загальноприйнятих правил цитування відповідно до положення.

3.2. Навчально-методичні та наукові роботи НПП, дипломні та магістерські роботи здобувачів вищої освіти підлягають перевірці на наявність плагіату за допомогою системи «Unicheck» та розміщуються в репозиторії Інституту.

3.3. З метою самостійного написання студентами усіх форм навчання магістерських і дипломних робіт:

- захист магістерських і дипломних робіт (проектів) здійснюється публічно;
- магістерські і дипломні роботи (проекти) студентів розміщуються у репозиторії Інституту;
- результати магістерських робіт обговорюються на наукових конференціях та повинні бути представлені у вигляді тез / наукових статей;
- результати наукових досліджень студентів систематично обговорюються на засіданнях кафедр, науково-методичних семінарах, засіданнях наукових студентських гуртків, круглих столів тощо.

3.4. Протидія плагіату в Інституті здійснюється шляхом:

- розміщення навчально-методичних і наукових робіт НПП та студентів у репозиторії Інституту;
- формування, видання і розповсюдження методичних рекомендацій щодо належного оформлення посилань на використані джерела у навчально-методичних та наукових роботах НПП та студентів;
- запровадження на факультетах спеціальних занять (семінарів) з основ культури наукової ділової мови та академічного письма, на яких акцентується увага на коректному використанні в навчально-методичних та наукових роботах НПП та студентів інформації з інших джерел, уникненні плагіату, правилах бібліографічного опису джерел та цитувань;
- розміщення цього Положення та інших документів щодо запобігання та виявлення плагіату на офіційному сайті Інституту.

3.5. Науковим керівникам в обов'язковому порядку ознайомити з цим Положенням студентів та на всіх етапах виконання дипломних робіт контролювати й попереджувати факти плагіату.

3.6. Завідувачам кафедр в обов'язковому порядку ознайомити з цим Положенням науково-педагогічних працівників.

4. Порядок застосування системи «Unicheck»

4.1. Всі дипломні роботи (проекти) виконуються студентами самостійно під керівництвом наукового керівника. Оформлення роботи має відповідати вимогам написання згідно з методичними рекомендаціями, розробленими і затвердженими в Інституті.

4.2. Наукові керівники передають електронні варіанти дипломних робіт (проекти) відповідальному в Інституті для подальшої перевірки системою «Unicheck» на наявність плагіату згідно інструкції (додаток 1).

4.3. Під час подання на кафедру (науковому керівнику) дипломної роботи, яка підлягає перевірці системою «Unicheck» на наявність плагіату, студенти всіх форм навчання заповнюють і підписують заяву за формою (додаток 2). За відмови підписання заяви робота не допускається до захисту.

4.4. Співробітник навчального відділу вносить електронний варіант дипломної роботи в систему «Unicheck» та перевіряє її на наявність плагіату.

4.5. Після перевірки дипломної роботи студента на плагіат науковому керівнику видається довідка про результати перевірки (додаток 3). Довідка видається протягом 5 днів після розміщення роботи в репозиторії Інституту. У разі виявлення в дипломній роботі плагіату співробітник навчального відділу повідомляє деканат факультету.

4.6. Для розміщення в репозиторії Інституту за 5 днів до попереднього захисту завідувачами відповідних кафедр подаються дипломні роботи (проекти) (починаючи з титульного аркушу і закінчуючи додатками) відповідальному в Інституті за антиплагіат.

4.7. Довідка додається до дипломної роботи та є обов'язковим документом для допущення її до захисту.

4.8. Перевірка навчально-методичних робіт НПП на наявність плагіату (рукописи підручників, навчальних посібників тощо) здійснюється навчальним відділом. Після перевірки на наявність плагіату робота розміщується у репозиторії Інституту та у 5 денний термін співробітник навчального відділу видає довідку автору.

4.9. Перевірка на наявність плагіату підручників, посібників та інших робіт проводиться за 10 днів до засідання вченої ради Інституту.

5. Вимоги до електронного варіанту роботи

5.1. Перевірка дипломних робіт студентів на наявність плагіату проводиться на основі представленого електронного варіанту згідно з інструкцією (додаток 1). Письмова робота для перевірки на наявність плагіату подається починаючи з вступу і закінчуючи висновками у форматах: *.docx (*.doc) або *.pdf.

5.2. Перевірка навчально-методичних робіт НПП на наявність плагіату проводиться на основі представленого електронного варіанту, переданого до навчального відділу згідно з інструкцією (додаток 1). Робота подається повністю, починаючи з титульного аркушу і закінчуючи додатками у форматах: *.docx (*.doc) або *.pdf.

6. Критерії оцінювання плагіату в роботах

6.1. Максимальний збіг за однією роботою не повинен перевищувати **40%**. У разі випадку типових дипломних робіт інженерних спеціальностей межа максимального збігу за однією роботою не повинна перевищувати **50%**.*

У разі перевищення максимального відсотку збігу чи виявлення фактів порушення академічної доброчесності, зокрема наявності у кваліфікаційній роботі академічного плагіату робота повертається студенту на доопрацювання ним змісту в **десятиденний термін** і надсилається на повторну перевірку.

У разі виявлення в роботі підміни формату, фабрикації, фальсифікації, а саме використання макросів, автозаміни символів, тексту що не відповідає темі роботи – автор роботи позбавляється права доопрацьовувати роботу і не допускається до захисту перед екзаменаційною комісією.

6.2. Під час перевірки на наявність плагіату підручників, посібників та інших робіт НПП допускається співпадіння не більше **30%** раніше опублікованого матеріалу.

7. Відповідальність за плагіат

7.1. Науково-педагогічні працівники, що публікують навчальні та методичні матеріали, несуть відповідальність за коректну роботу із джерелами інформації; за дотримання вимог наукової етики та поваги до інтелектуальних надбань; за порушення загальноприйнятих правил цитування відповідно до Положення.

7.2. Студенти всіх курсів та форм навчання, НПП несуть відповідальність за подання роботи для перевірки системою «Unicheck» у порядку, визначеному даним Положенням.

7.3. Науковий керівник несе відповідальність за перевірку роботи студента у встановлені строки, прийняття рішення щодо доопрацювання та повторну перевірку на плагіат, а також про допуск роботи до попереднього захисту.

*Примітка. Твори, обсяг яких перевищує 2 др. арк., можуть перевірятися на оригінальність тексту вибірково, але обсяг матеріалів, що перевіряються, не повинен становити менше 25% твору.

7.4. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в дипломних роботах студента (на підставі довідки), науковий керівник попереджає про це автора (студента) та ініціює рішення про недопущення його роботи до захисту та її доопрацювання, а у випадку незгоди автора – інформує службовою запискою декана факультету, на якому навчається студент.

7.5. Факт плагіату у роботах студентів може бути констатований комісією, яка може бути створена розпорядженням декана факультету, а в роботах науково-педагогічних працівників – комісією, яка може бути створена на підставі розпорядження заступника директора з навчальної та навчально-методичної роботи.

7.6. У випадку виявлення низького відсотку нового матеріалу в підручниках, посібниках та інших роботах НПП (на підставі довідки), відповідальний попереджає про це автора та ініціює рішення про відхилення рекомендацій до друку на Вченій раді Інституту, а у випадку незгоди автора – інформує службовою запискою заступника директора з навчальної та навчально-методичної роботи.

8. Порядок подання апеляції та її розгляд

8.1. У випадку незгоди з висновком (довідкою) навчального відділу щодо виявлення факту плагіату (компіляцій) в підручниках, посібниках та інших роботах НПП, автори мають право у триденний термін із моменту виявлення плагіату подати письмову апеляційну заяву на ім'я заступника директора з навчальної та навчально-методичної роботи.

8.2. Для розгляду апеляційної заяви студента на факультеті створюється апеляційна комісія, персональний склад якої затверджується з НПП відповідних кафедр (загальний склад не більше 5 осіб) за розпорядженням декана факультету.

8.3. Для розгляду апеляційної заяви НПП створюється апеляційна комісія, персональний склад якої формується з деканів та викладачів відповідних кафедр (загальний склад не більше 5 осіб) за розпорядженням заступника директора з навчальної та навчально-методичної роботи. Секретарем комісії призначається співробітник навчального відділу.

8.4. Голова апеляційної комісії проводить засідання у тижневий термін з моменту виходу розпорядження заступника директора з навчальної та навчально-методичної роботи про створення апеляційної комісії. Про дату та час проведення засідання заявник попереджається щонайменше за два дні. Якщо заявник не з'являється на засідання апеляційної комісії, питання розглядається за його відсутності.

8.5. У випадку необхідності отримання додаткової уточнюючої інформації засідання апеляційної комісії може проводитись у кілька етапів із розривом не більше трьох робочих днів.

8.6. Сумніви, що виникають у членів апеляційної комісії, трактуються на користь особи, робота якої розглядається апеляційною комісією.

8.7. За результатами засідання апеляційна комісія формує висновки, які підписує голова апеляційної комісії, її члени та заявник, зазначаючи «З висновками апеляційної комісії погоджуюсь».

8.8. Висновки апеляційної комісії щодо плагіату (компіляцій) у роботах студентів зберігаються на факультеті, у роботах науково-педагогічних працівників зберігаються у навчальному відділі.

9. Прикінцеві положення

9.1. Положення набуває чинності з моменту його затвердження на вченій раді Інституту.

**ІНСТРУКЦІЯ щодо порядку подання робіт для перевірки системою
«Unicheck»**

1. Здобувач вищої освіти (студент), НПП у встановлений термін (студентам ОС «Бакалавр» та «Магістр» - за 15 днів до попереднього захисту, НПП за 10 днів до вченої ради), надає роботу в електронному вигляді (формат – *.pdf, *.docx, *.doc) науковому керівнику або відповідальному в Інституті за антиплагіат.

2. Розміщення робіт здійснюється в репозиторії Інституту відповідальним за антиплагіат.

3. Протягом 5 днів відбувається перевірка роботи системою «Unicheck». Результати перевірки роботи студента (довідка) надсилаються на електронну пошту науковому керівнику або деканату, робіт НПП - на електронну пошту навчального відділу. Роздрукована довідка (або її електронний варіант) є обов'язковим документом для проходження захисту, рекомендації до друку робіт тощо.

Після отримання результатів перевірки роботи студента науковий керівник та/або декан приймає рішення про її допуск до попереднього захисту або про її доопрацювання. Після отримання результатів перевірки робіт НПП відповідальні від навчального відділу рекомендують роботи до подальшого розгляду на науково-методичній раді інституту. У разі виявлення перевищення допустимого відсотку співпадінь, але за умов відсутності використання протиправних маніпуляцій з текстом робота повертається автору на доопрацювання згідно п.п. 6.1. цього Положення.

4. Допуск до перегляду результатів перевірки усіх робіт мають: директор, заступник директора з навчальної та навчально-методичної роботи, декани факультетів.

5. Технічна підтримка здійснюється співробітниками навчального відділу.

ЗАЯВА

щодо самостійного виконання дипломної роботи студентом

Я, ПБ, студент (форма навчання, факультет, курс, група) заявляю: моя письмова робота на тему (назва роботи), виконана самостійно і в ній не міститься елементів плагіату, протиправного маніпулювання з текстом (автозамін, макросів тощо). Всі запозичення з друкованих та електронних джерел, а також із захищених раніше дипломних робіт, кандидатських і докторських дисертацій мають відповідні посилання. Я ознайомлений(а) з діючим Положенням, згідно з яким виявлення плагіату є підставою для відмови в допуску дипломної роботи до захисту та застосування дисциплінарних заходів.

Дата

Підпис

ДОВІДКА

про перевірку дипломної роботи (проекту) на наявність плагіату

Автор роботи:	
Назва роботи:	
Факультет:	
Кафедра:	
Спеціальність:	
Науковий керівник для студента:	
Додано в базу даних:	
Максимальний збіг з одним документом:	
Наявність автозамін та/або макросів	
Помилки у документі:	
Результати перевірки (допускається, направляється на повторну перевірку, не допускається):	

Висновок: не виявлено / виявлено плагіат

ЛИСТ-ПОГОДЖЕННЯ

до «Положення про порядок перевірки наукових, навчально-методичних, магістерських, бакалаврських та інших робіт на наявність плагіату»

**Заступниця директора з навчальної
та навчально-методичної роботи**

Степанія БЛІК

Завідувачка навчального відділу

Галина ХРИСТЕНКО

**Завідувачка навчально-науково-інноваційного
відділу**

Світлана СУДОМИР

Юрисконсульт

Світлана ЧОРНІЙ